

کمپین «نما؛ هویت شهر ما»

هر چهارشنبه در یک منطقه از شهرداری تهران

مجله ساختمان

آبان ۱۳۹۸

ویژه نامه منطقه ۱۵ شهرداری تهران

پیروز حناچی، شهردار تهران

تخصصی که به راحتی سیاسی می شود

افراد اجرایی را که دانشگاهیان را صرفاً مبتنی بر تئوری می دانند، تغییر دهیم چرا که مطمئن می توانیم در این شرایط هم تغییراتی ایجاد کنیم.

باید فعالیت‌های جایگزینی را تعریف کنیم، مثل موضوعات شهر هوشمند و شهر خلاق. حالا که فضا دست دانشگاهیان افتاده باید نشان دهیم که می توانیم اهدافمان را اجرایی کنیم؛ باید این فرضیه

جلوتر هستیم، به جهت درآمدها و هزینه‌ها شرایط سختی داریم چون ما تابع شرایط اقتصادی کشور هستیم، حتی اگر به سیستم صدور پروانه هم رجوع کنیم می بینیم ۴۰ درصد کاهش داشته است؛ پس

شهرسازی تخصصی است که به راحتی سیاسی می شود. اما ما باید تلاش کنیم تا به مسیر درست برویم. من ناامید نیستم چون می بینم همان قدر که از بسیاری شهرها عقب‌تریم، از بسیاری شهرها نیز

۲

عبدالرضا کلیایگانی،

معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران

به جریان هویت نماهای شهری امیدوارم

۲

مهدی صالحی، مدیر کل معماری و ساختمان معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران

تهیه سند هدایت و توسعه کمیته‌های نما تا یک سال آینده

۳ وحیدرضا محمدی، شهردار منطقه ۱۵ در گفتگو با «صما» عنوان کرد: خروجی بهتر کمیته های نما با حاکم کردن تفکر مهندسان و معماران

شهرسازی و معماری معاونت شهرداری تهران

کمپین نما هویت شهر ما

The facade is identity of our city

هر چهارشنبه در یک منطقه شهرداری تهران

زمان: چهارشنبه آبان ۱۳۹۸ ساعت ۸:۳۰ الی ۱۶

محل برگزاری: میدان بسیج - ابتدای خیابان خاوران - ساختمان مرکزی شهرداری منطقه ۱۵

برگزاری کارگاه های آموزشی

نمایشگاه نماهای ساختمانی برتر منطقه

نمایشگاه مصالح

www.samainfo.ir
۰۲۱-۲۲۸۵۳۵۳۰

چهارمین نمایشگاه و همایش ملی ساختمان پایدار، مصرف بهینه انرژی

تاریخ برگزاری: ۳ تا ۶ آذر ماه ۱۳۹۸
محل برگزاری: بوستان گفتگو

محورهای همایش

- مطالقات طراحی و اجرای ساختمان به منظور حرکت به سمت ساختمان پایدار
- معرفی الگوهای مطلوب ساختمان با مصرف انرژی پایین
- مشورتهای حمایتی شهرداریها و سایر ارگانهای ذینفع برای اجرای ساختمانهای با مصرف انرژی پایین
- مدیریت مصرف آب و انرژی در ساختمانهای دولتی و عمومی (صرفه جویی در مصرف انرژی)
- کاربرد انرژیهای تجدیدپذیر در ساختمان
- تاثیر تاسیسات سرمایش، گرمایش و تهویه مطبوع بر محیط زیست
- محور ویژه: بحران مصرف آب و انرژی

سرفصل برنامهها

- سخنرانیهای کلیدی و تخصصی
- پنل‌های تخصصی
- کارگاههای تخصصی
- کتاب همایش
- نمایشگاه جانبی
- معرفی ساختمانهای ستادی شهرداری تهران با مصرف انرژی پایین
- مسابقه ساختمان سبز

دبیر کل همایش: دکتر پیروز حناچی، شهردار تهران

رئیس همایش: مهندس عبدالرضا کلیایگانی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران

رئیس شورای سیاست گذاری: دکتر محمد شکرچی زاده، رئیس مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی

دبیر علمی: دکتر شهرام دلفانی، رئیس بخش تاسیسات الکتریکی و مکانیکی مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی

دبیر همایش: مهندس سعید ظریف، مدیرعامل مجتمع رسانهای ساختمان

دبیرخانه اجرایی: مجتمع رسانهای ساختمان
صما راه و ساختمان
۰۲۱-۲۲۸۵۳۵۳۰

معاونت شهرسازی و معماری
www.samainfo.ir
info@samainfo.ir

مهدی صالحی، مدیر کل معماری و ساختمان معاونت شهرسازی و معماری

پیروز حناچی، شهردار تهران

عبدالرضا گلیایگانی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران

تهیه سند هدایت و توسعه کمیته‌های نما تا یک سال آینده	ما در مدیریت شهری باید ابتدا زیبایی را بشناسیم	به جریان هویته نماهای شهری که ایجاد شده امیدوارم
<ul style="list-style-type: none"> نمی توان برای مناطق یک نسخه پیچید معماران باید به ظهور مستمر دانش خود را ارتقاء دهند جلوی اتفاقات بد را گرفته ایم تهیه سند هدایت و توسعه کمیته های نما تا یک سال آینده چنانچه صرفا بوروکراسی را افزایش دهیم دولت مان مستعجل خواهد بود 	<ul style="list-style-type: none"> به معماران تراز اول فرصت ایجاد خلاقیت بدهیم. ما در مدیریت شهری باید ابتدا زیبایی را بشناسیم چرا تخت جمشید در معماری امروز ما جایی ندارد؟ شیشه‌ای یا آجری بودن نما به تنهایی مهم نیست. ضوابط ساخت ۶۰ به ۴۰ زمین در شهر تهران پشتوانه علمی ندارد 	<ul style="list-style-type: none"> اخذ جریمه اضافی در مورد نما منتفی شده است. به جریان هویته نماهای شهری که ایجاد شده امیدوارم معماری نباید صرفا کپی سایر ساختمان ها باشد نما نشئت زندگی به پوسته بیرونی ساختمان است. کمیته های نما را برای جلوگیری از امضاهای طلبی تشکیل دادیم.

سالاری، رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران عنوان کرد:

معماران هم تحت تاثیر رویکردهای سوداگرایانه قرار گرفته اند

گرفته اند و در چنین شرایطی حاکم کردن گفتگمان هایی مانند هویته در معماری و نمای ساختمان بسیار سخت است. سالاری با اشاره به اینکه شهرداری تهران سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومان بودجه برای اداره شهر تهران نیاز دارد، گفت: در نشست مدیران شهری نگران درآمد ها بودند چرا که اعتقاد داشتند رویکرد کیفی سازی درآمد ها را کاهش داده است و با این وضعیت نمی توان شهر را اداره کرد. رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران افزود: متأسفانه تاکنون با توجه به اینکه تمام هزینه ها به راحتی از ناحیه شهرفروشی وصول می شد، اتاق فکری برای درآمد زایی ایجاد نمی کردند. امروز شاهد افت جدی منابع درآمدی شهرداری تهران به دلیل نگاه کیفی به شهر هستیم و ضرورت دارد شهردار تهران که خودشان پیشگام تحقق کیفیت در نماهای شهر هستند، ظرفیت های مختلف را برای درآمد زایی فعال کنند

رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران با بیان اینکه باید منافع بخش خصوصی را هم در کمیته نما در نظر بگیریم، اظهار داشت: اگر کمیته های نما موفق نشوند، مخالفان بلند گو به دست می گیرند و با انتقادهای بی در پی خواستار تعلیق فعالیت ها می شوند. رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران افزود: در شرایطی که نگاه بسیاری از مجموعه تصمیم سازان و تصمیم گیرندگان معطوف به منافع شخصی شده است، کیفی سازی کار بسیار سختی است؛ کما اینکه معاونت معماری در گذشته ناهنجاری هایی را باعث شده است. وی خاطر نشان کرد: همین حالا هم شهرداری را موفق می دانند که درآمد بیشتری جذب کنند فارغ از اینکه این درآمد از چه جاهایی احصاء می شود. متأسفانه معماران ما هم تحت تاثیر رویکردهای سوداگرایانه قرار

داشت برای کسب درآمد دور می زد. سالاری با انتقاد از نگاه مدیریت شهری گذشته به طرح تفصیلی ادامه داد: در دوره گذشته شهرداری غیر از بافت فرسوده که مساحت آن ۳۲۶۸ هکتار در تهران است، بافت ناپایدار را تعریف کردند که بنا بر تعریف آنها ۱۴ هزار هکتار را در بر می گیرد. در این بافت مجوز یک طبقه اضافی را برای ساختمان ها برای درآمد زایی صادر می کردند که وسعت طرح باعث شد تا عملاً محلات دچار آشفتگی معماری شوند. رییس کمیسیون معماری و شهرسازی با بیان اینکه با ایجاد کمیته های نما و حساسیت در صدور مجوز، تعداد پروانه های صادره شهرداری و در نتیجه میزان درآمد این نهاد کاهش یافته است، گفت: امیدوارم در ادامه فعالیت کمیته نما تصمیم گیری ها در اتاق شیشه ای و با حضور مردم گرفته شود.

رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران اظهار داشت: در گذشته گفته می شد شهردار موفق کسی است که شهر را تبدیل به کارگاه ساختمانی کند. نتیجه آن دیدگاه ایجاد پروژه هایی مانند صدر بود که چند هزار میلیارد هزینه برداشت و بدون پیوست مطالعاتی صرفاً منجر به ترافیک و استفاده بیشتر از خودروها شد. اما امروز بسیار خرسندم که این نگاه تغییر کرده است. محمد سالاری با بیان اینکه کمیته های نما در مرحله گذار هستند، افزود: در گذشته استراتژی شهرداری درآمد زایی از معاونت معماری و شهرسازی بوده و متأسفانه در همین راستا کمیسیون ماده پنج، طرح تفصیلی را که ایرادهای مختلفی

گزارش «صما» از کارگاه و نمایشگاه نمای شهرداری منطقه شش تهران:

کمیته های نما در دوران گذار هستند

احساس می شود این متفاوت بودن به عمد اتفاق افتاده است. وی با بیان اینکه در نما باید با پلان هماهنگ باشد، افزود: برخی نما را به مثابه یک کاغذ دیواری می دانند در حالی که نما باید سه بعدی باشد. علایی با بیان اینکه در نماهای شهری باید از کثرت به سمت وحدت حرکت کنیم، خاطر نشان کرد: نباید یک ساختمان را با تقسیم بندی و لایه لایه کردن به چند ساختمان تبدیل کنیم بلکه باید چند ساختمان را حتی الامکان یک ساختمان نشان بدهیم. عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی افزود: از معماران درخواست دارم باران گیر برای لیه بام ها طراحی نکنند چون این موضوع تبدیل به نوعی اغتشاش بصری در شهر شده است. **تقدیر از طراحان و سازندگان و اعطای گواهی** در ادامه این مراسم تعدادی از طراحان و سازندگان برتر منطقه شش با اهدای لوح سپاس تقدیر به عمل آمد و همچنین به شرکت کنندگان گواهی شرکت در کارگاه تخصصی نما اهدا شد. **برگزاری کارگاه های تخصصی** لازم به ذکر است این مراسم میزبان کارگاه های تخصصی با عناوین اجرای نمای آجر توسط دکتر حمید جعفریان - کارگاه آموزشی اجرای نمای خشک توسط مهندس یزدانی - تشریح راهنما و موازین طراحی نما توسط مهندس محمد مهدی عابدی بود. **بازدید از نمایشگاه نما توسط مسئولان و دانشجویان** همچنین شراره معدنیان، معاون شهرسازی و معماری شهرداری منطقه شش و مهدی صالحی، مدیر کل معماری و ساختمان شهرداری تهران از غرفه های حاضر در نمایشگاه نما بازدید کردند و از نزدیک در جریان نحوه فعالیت ها و چالش های آنان قرار گرفتند. **برگزاری پرسش و پاسخ** از نکات جالب توجه برنامه برگزاری پرسش و پاسخ با حضور اعضای کمیته نمای منطقه شش بود که با استقبال خوبی از طرف شرکت کنندگان مواجه شد.

تهیه کند که در عمل قابلیت اجرا داشته باشد. اکرمی در پایان گفت: برگزاری کمیته نما، هویته شهر ما در دانشگاه تهران باعث آشنایی دانشجویان با فرایند عملی طراحی می شود. **یک نفر پلان و نما را طراحی کند** همچنین عینی فر، عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه تهران نیز با حضور در این مراسم گفت: اگر چه نما در هویته شهر بسیار موثر است اما عوامل دیگری هم وجود دارد که باید در کنار هم به صورت یکپارچه عمل کنند تا شهر به نقطه مورد نظر برسد. وی با بیان اینکه نما باید با پلان داخلی هماهنگ باشد، ادامه داد: باید وضعیت به گونه ای باشد که یک نفر هم پلان و هم نما را طراحی کند. عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه تهران با اشاره به اینکه نماهای کلاسیک به نوعی تلمبار سنگ هستند، افزود: برخی مواقع طرحی علیرغم زیبا بودن و اجرای درست تایید می شود و همان طرح مبنایی برای سایرین می شود اما در ادامه می بینیم که اجزای بعدی به مراتب کیفیت پایین تری از طرح اولیه مسورد تایید دارند. بنابراین کمیته های نما باید به اثری که تایید یک طرح می تواند در شهر داشته باشد، توجه کنند. عینی فر با بیان اینکه یکی از گرفتاری های ما این است که با مشتری هایی مواجهیم که متخصص نیستند، گفت: متأسفانه امروز نظام غیر یکپارچه در صنعت ساختمان و همچنین دانشگاه ها حاکم است. **دانشگاه تهران نمونه یک معماری اصیل** علایی، عضو هیئت علمی دانشکده شهید بهشتی و کمیته علمی کمپین نما نیز اظهار داشت: در بخش جنوبی منطقه شش قدمت ۶۰ ساله را شاهدیم؛ بخش میانی از سال ۱۳۴۰ ساخته شده و سایر محلات این منطقه بعد از ۱۳۴۰ ایجاد شده اند. وی با اشاره به اهمیت اصالت در معماری افزود: دانشگاه تهران معماری بسیار ارزنده ای دارد که ساده و اتفاقاً با سیمان ساخته شده اما در تاریخ معماری ما ماندگار شده است. علایی در ادامه با انتقاد از متفاوت بودن نماهای مناطق و عدم رعایت همجواری ها اظهار داشت: آنقدر تفاوت بین ساختمان ها وجود دارد که

نسبیت به گذشته تغییر کرده است اما من هم برخی از انتقادات مانند سلیقه ای عمل کردن برخی از کمیته های نما را قبول دارم. مدیر کل معماری و ساختمان شهرداری تهران خاطر نشان کرد: باید اسناد توسعه مناطق و محلات را تهیه کنیم و در اختیار طراحان قرار دهیم تا بر اساس آن عمل کنند. البته در حال حاضر برای مناطق ۱، ۱۳ و ۱۹ این سند تهیه شده است اما کیفیت آن من را قانع نکرد که بتواند مشکلات را حل کند. باید قبول کنیم که مهندسان مشاور تهیه این طرح ها هم نوپا هستند. **معماران مسئولیت سنگینی دارند** اکرمی، عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه تهران با حضور در این مراسم اظهار داشت: معماری از مشخصه های تمدن است و هر زمانی که می خواهیم تاریخ یک کشور را بررسی کنیم قبل از هر چیز سراغ آثار معماری می رویم. از این جهت معماران مسئولیت سنگینی دارند. وی با بیان اینکه معماران هویته شهر را تعیین می کنند، افزود: نما به نوعی لباس بنا است و معماری لباس شهر به شمار می رود. همانطور که در برخورد با اشخاص می توانیم شخصیت آنها را از روی نوع پوشش تا حدودی حدس بزنیم، نما هم در برگیرنده شخصیت و هویته شهر است. اکرمی گفت: کار طراحی شخصی و خصوصی نیست بلکه انعکاس تفکر، فرهنگ و بینش یک شهر است. از این نظر معمار باید به درستی هویته جامعه خود را بشناسد. عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه تهران به مساله اقلیم در طراحی اشاره کرد و افزود: اولین مساله ای که هویته را تعیین می کند، توجه به اقلیم است. در حال حاضر چهار اقلیم از پنج اقلیم دنیا در ایران وجود دارد. بنابراین نمی توان معماری یک منطقه را برای مناطق دیگر مورد استفاده قرار داد. ضمن اینکه امروز نمی توان مانند ۴۰۰ سال پیش ساخت و ساز کرد چرا که مصالح و شرایط تغییر کرده است. وی با بیان اینکه معمار باید به جزئیات اجرایی هم واقف باشد، گفت: احاطه معمار به جزئیات اجرایی باعث می شود که طرح را به صورتی

کارگاه و نمایشگاه نمای منطقه شش شهرداری در راستای کمپین «نما، هویته شهر ما» با حضور جمعی از مسئولان، اساتید دانشگاه، سازندگان و طراحان به میزبانی دانشگاه تهران برگزار شد. به گزارش «صما»، تورج فرهادی، شهردار منطقه شش با حضور در این مراسم اظهار داشت: همزمانی برنامه امروز با سخنرانی ریاست جمهوری در دانشگاه تهران باعث شد تا به دلیل لایحه های حفاظتی تردد برای عموم مردم محدود تر شود. قطعاً اگر این اتفاق نمی افتاد، شاهد حضور پررنگ مردم در برنامه بودیم. وی با بیان اینکه شهر ظریفی است که مظلوم آن انسان است، گفت: طبیعی است که طرف باید در خور شان و شخصیت مظلوم باشد و معماران وظیفه دارند انسان و شهر را در مسیر درستی قرار دهند. شهردار منطقه شش تهران با اشاره به اینکه معمارها تعیین می کنند از کجا بیاییم، به کجا برویم و چگونه زندگی کنیم، گفت: امروز شاهدیم که با مطالبه اقشار مختلف مساله نما جای خود را در مدیریت شهری پیدا کرده است. فرهادی با اشاره به اینکه در حال حاضر از بازنگری طرح تفصیلی عقب هستیم و بسیاری از سازمان ها و نهادها تکالیف خودشان را انجام نداده اند، افزود: شخصی شهردار هم معمار است و پیگیر موضوع سیما و منظر شهری است. اما یادمان باشد کمیته های نما در دوران گذار هستند. **تهیه اسناد توسعه مناطق و محلات** در ادامه مراسم صالحی، مدیر کل معماری و ساختمان شهرداری تهران نیز اظهار داشت: گاهاً از ما انتقاد می شود که فرایند صدور پروانه طولانی شده یا درآمدها کاهش یافته است. به هر حال نما موضوع نوپایی در کمیته های نماست و همه برای موفقیت کمیته های نما زحمت کشیده اند اما واقعیت این است که باید بیشتر از این تلاش کنیم. وی افزود: باید به گونه ای کیفیت کار ارتقاء پیدا کند که در آینده مالکان و سازندگان از ما بخواهند که کمیته های نما فعال تر و دقیق تر طرح هایشان را بررسی کنند. صالحی ادامه داد: هدف از ایجاد کمیته های نما این است که رشد محسوسی را در شهر رقم بزنیم که البته امروز وضعیت تا حدودی

عبداللهی، دبیر کمیته نمای منطقه ۱۵
در گفتگو با «صما» تاکید کرد:

ضرورت برگزاری کلاس های آموزشی برای طراحان

دبیر کمیته نمای منطقه ۱۵ اظهار داشت: با توجه به اینکه دانشگاه ها کارگاه و تدریسی در خصوص طراحی نما به صورت حرفه ای انجام نمی دهند، مشکلاتی در این خصوص شاهدیم. معتمد سازمان نظام مهندسی می تواند در خصوص طراحی نما اقدام به برگزاری دوره های آموزشی کند و به شرکت کنندگان مدرک و گواهی بدهد.

سعیده عبداللهی در گفتگو با «صما» با بیان این مطلب، افزود: خوشبختانه برگزاری کمیته های نما نظم قابل قبولی در رابطه با نماهای معماری ایرانی-اسلامی به وجود آورده است و باعث شده تا نماهای رومی که درصد بالایی از نماهای مناطق را به خود اختصاص داده بود، مورد استفاده قرار نگیرد.

وی با بیان اینکه جلسات کمیته نمای منطقه ۱۵ به صورت هفتگی برگزار می شود و در هر جلسه ۵ ساعته حدود ۶۰ پرونده مورد بررسی قرار می گیرد، ادامه داد: نحوه و میزان پرداخت حق الزحمه ها باعث شده تا امکان افزایش ساعت های جلسات کمیته های نما فراهم نباشد.

دبیر کمیته نما خاطر نشان کرد: اعتقاد دارم باید در کمیته های نما آزادی بیشتری برای طراحان قائل باشیم. چنانچه خواهیم صرفا طرح ها را محدود به چند اصل مشخص کنیم، تمامی نماها یک شکل خواهند شد و اصولا معماری و طراحی معنایی نخواهد داشت. خوشبختانه اساتید کمیته نمای منطقه ۱۵ به طراحان میدان می دهند.

عبداللهی در پاسخ به این سوال که آیا طرح و اجرای اجرایی می تواند ضامن تایید طرح باشد، اظهار داشت: حداقل می توانم بگویم که در منطقه ما اینگونه نیست. بیشتر از آنکه آجری بودن طرح مهم باشد، ترجیح می دهیم همجواری ها در نظر گرفته شود.

وی در مورد اجرای نما در بافت فرسوده منطقه ۱۵ هم اظهار داشت: ضابطه ای جدا برای بافت فرسوده نداریم. به طور طبیعی اساتید نما انتظار دارند نمای زیبا توسط طراحان به کمیته ارائه شود اما به هر حال این واقعیت وجود دارد که بافت فرسوده به دلیل ناپایداری و از طرفی سطح درآمد ساکنان، شرایط خاص خود را دارد و به همین دلیل از اعضای کمیته می خواهیم که طرح های بافت فرسوده را حتی الامکان و در صورتی که دچار مشکل نباشند، بپذیرند چرا که در غیر این صورت نمای مصوب توسط سازندگان و ساکنان این بافت ها اجرا نمی شود و در نهایت زمان صدور پایان کار به دلیل وجود مغایرت ها جریمه خواهند شد.

عبداللهی در مورد طراحی های مدرن هم گفت: برخی از کارهایی که توسط طراحان ارائه می شود، ضعیف است و طبیعی است که از طرف کمیته نما رد شود اما بخشی دیگر از طرح ها که اتفاقا مدرن هستند، گاها از طرف اساتید بدون بررسی لازم مورد قبول واقع نمی شوند و اتفاقا در خصوص علل رد شدن طرح، طراح را توجیه نمی کنند.

دبیر کمیته نمای شهرداری منطقه ۱۵ تهران تصریح کرد: امیدوارم اداره کل معماری و ساختمان بودجه ای را برای آموزش طراحان بویژه در مناطق جنوبی تهران در نظر بگیرد. البته این به معنای ضعف مناطق جنوبی نیست. اتفاقا منطقه ۱۵ جزء مناطق برتر تهران است اما ضرورت آموزش ها احساس می شود. وی در پایان ضمن تشکر و قدردانی از دست اندرکاران شهرداری منطقه ۱۵ گفت: از این فرصت استفاده می کنم و از مهندس رضایی، معاون معماری و شهرسازی شهرداری منطقه ۱۵، دکتر وحید و دکتر کشت کار به عنوان اعضاء معمار کمیته نما، مهندس نقوی به عنوان عضو حرفه مند کمیته نما و سرکار خانم حیدری به عنوان ناظر شورای شهر تشکر می کنم.

شهردار منطقه ۱۵ در گفتگو با «صما» عنوان کرد:

خروجی بهتر کمیته های نما با حاکم کردن تفکر مهندسان و معماران

این کمیته ها حاکم باشد، خروجی بهتری خواهند داشت. محمدی در مورد اینکه آیا با تدوین دستورالعمل برای مناطق ۲۲ گانه می توان مشکل سلیقه ای شدن را در کمیته های نما مرتفع کرد، اظهار داشت: موضوع سلیقه ای شدن در برخی مواقع اجتناب ناپذیر است و به نظر من موضوع تدوین اصول نما برای مناطق و محلات به این راحتی نیست. در تهران ۳۷۴ محله داریم که اگر قرار باشد متناسب با هر محله اصولی تعریف کنیم، شدنی نیست. اما به طور کلی بهتر است موضوع هماهنگی نمای ساختمانی را با محیط های مجاور از نظر رنگ، حجم، پر و خالی و ... به عنوان یک اصل در همه کمیته های نما رعایت کنیم. شهردار منطقه ۱۵ تهران در مورد امتیازات تشویقی برای سازندگان اظهار داشت: قطعاً این امتیازات می تواند موثر واقع شود اما باید به گونه ای باشد که هم اجرایی باشد و هم ایجاد انگیزه کند. اگر امتیازاتی را شورا و معاونت شهرسازی شهرداری تصویب کند، اجرا خواهیم کرد.

وی در پاسخ به این سوال که رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی معتقد است کمیته های نما درآمد شهرداری مناطق را کاهش داده است، گفت: آقای سالاری در این خصوص صاحب نظر هستند و حرف ایشان را نمی توانم نقض کنم اما نظر من این است که فرایند طولانی صدور پروانه باعث این مشکل شده که نما هم بخشی از آن است اما به نظر نمی رسد درآمد ها را کاهش داده باشد. شهرداری در دوره جدید عزمش را جزم کرده که در بخش نما آرامش را برای شهروندان ایجاد کند.

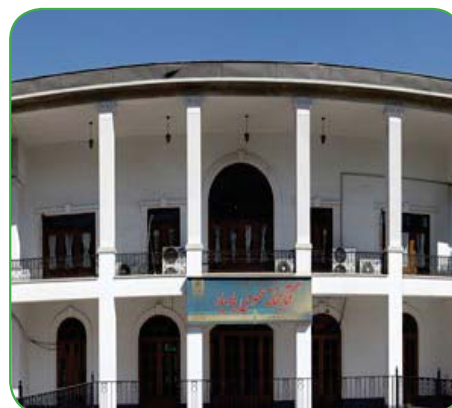

در طول دهه های گذشته شهرفروشی و شهرسازی بی قاعده، ضریب سطح اشغال بالا، نابودی باغات و ... باعث شد تا امروز شاهد توسعه ناموزون و غیر پایدار شهر تهران باشیم. در این میان معماری و نما هم قربانی تفکرات سوداگرایانه شد و هر کس به هر نحوی که صلاح می دید، نمایی متفاوت از سایرین برای خود اجرا می کرد. این وضعیت آنقدر فراگیر شد که ذائقه مردم هم به طور ناخواسته تغییر کرد و در جهت برآورده کردن منافع سودجویان پیش رفت اما خوشبختانه چند سالی است که رویکرد شهرداری نسبت به گذشته به صورت بنیادین تغییر کرده است و کمیته های نما برای جلوگیری از اغتشاش بصری و هرج و مرج در نمای ساختمان ها مورد توجه قرار گرفته اند که البته هنوز با چشم انداز مورد نظر فاصله دارند.

شهردار منطقه ۱۵ در خصوص اهمیت نما در ساختمان های شهر تهران اظهار داشت: نما جزء حقوق عمومی و از عناصر هویت ساز است که در سال های گذشته مورد غفلت واقع شده است.

وحید رضا محمدی در گفتگو با «صما» ضمن اشاره به این مطلب، افزود: با شکل گیری کمیته های نما شاهدیم که کیفیت نما روز به روز ارتقاء می یابد هر چند نواقصی هم وجود دارد.

وی با بیان اینکه مردم به این باور رسیده اند که کمیته نما باعث ارتقای کیفیت می شود، گفت: خوشبختانه ترکیب اعضای کمیته نما بسیار مطلوب است و تقریباً از طیف های مرتبط اعم از شهرداری، شورای شهر، اساتید دانشگاه، حرفه مدان حضور دارند اما هر چه تفکر مهندسان و معماران در

معاون معماری و شهرسازی شهرداری
منطقه ۱۵ در گفتگو با «صما»:
نمای شهر حق الناس است

معاون معماری و شهرسازی شهرداری منطقه ۱۵ گفت: کمیته های نما نسبت به گذشته رشد قابل توجهی داشته اند. مسعود رضایی در گفتگو با «صما» ضمن اشاره به این مطلب، افزود: کار کمیته های نما که از سال ۹۳ به طور جدی آغاز شده به دلیل نو بودن نیاز به گذشت زمان دارد. ضمن اینکه باید فرهنگ سازی وسیعی در این باره صورت بگیرد.

■ ضرورت فرهنگ سازی توسط رسانه ملی
وی با اشاره به نقش مطبوعات و بویژه تلویزیون در ایجاد فرهنگ سازی اظهار داشت: سالهاست تلویزیون دست به تبلیغات وسیع تولیدات مصرفی می زند اما اقدامی در رابطه با مسائل و موضوعات مبتلابه شهر مانند ترافیک، مصرف آب و نما انجام نمی دهد.

معاون شهرسازی و معماری شهرداری منطقه ۱۵ با بیان اینکه در سال ۹۸ به طور محسوسی اتفاقات مثبت را در بخش نما شاهدیم، گفت: ما یک کشور اسلامی هستیم و باید به گونه عمل کنیم که این اسلامی بودن در شهر های ما نمود داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه نما حق الناس است و مالک شخصی ندارد، گفت: قطعاً اگر مردم آموزش های لازم را در خصوص نما ببینند، با مسئولان همراه خواهند شد.

■ توجه به کاربری ساختمان
رضایی با ابراز خرسندی از ایجاد دغدغه نما توسط معاونت معماری و شهرسازی و شورای اسلامی شهر تهران در مناطق ۲۲ گانه شهرداری تصریح کرد: باید به فراخور هر منطقه و محله نمای متناسب تعریف شود. ضمن اینکه باید کاربری ساختمان توسط طراحان و سازندگان مورد مذاقه قرار بگیرد.

معاون معماری و شهرسازی شهرداری منطقه ۱۵ در مورد عملکرد سازندگان گفت: سازندگان قطعاً در ایجاد شهر نقش اساسی دارند و نگاه به این قشر باید مشارکت باشد و نظر آنها در ساخت و ساز ها مورد توجه قرار بگیرد. بی شک تعامل و نظرخواهی از این عزیزان به بهتر شدن اوضاع و اجرای بهتر کمک خواهد کرد. ضمن اینکه طراحان هم باید دنبال ایجاد منافع برای سازندگان باشند.

وی ادامه داد: باید ساخت و سازها به گونه ای باشد که از روی ظاهر نما بتوانیم کاربری ساختمان را تشخیص بدهیم و از طرفی بناهای شاخص را دسته بندی کنیم و به طور جداگانه کمیته ای برای آنها تشکیل بدهیم.

رضایی با بیان اینکه نما هویت یک شهر است، افزود: موضوع فرهنگ سازی نما باید از مدارس آغاز شود و وقتی این کار انجام شود، دانش آموزان به اندازه موضوعاتی مانند مصرف آب و ترافیک حساس می شوند.

■ نما باعث جذب گردشگر می شود
وی با اشاره به اینکه خوشبختانه دغدغه نما هم اکنون در بسیاری از بازیگران صنعت ساختمان ایجاد شده است، گفت: امروزه موضوع معماری و نما باعث جذب گردشگر می شود کما اینکه در کنسورسی مانند ایتالیا این موضوع را شاهدیم. امیدوارم ما هم با حرکت در مسیری که رهبر معظم انقلاب در خصوص نمای ایرانی-اسلامی تبیین فرمودند، حرکت کنیم.

■ تلفیق مباحث تئوری و عملی در دانشگاه
معاون معماری و شهرسازی شهرداری منطقه ۱۵ تهران در مورد عملکرد دانشگاه ها اظهار داشت: دانشگاه تا حدود زیادی سراغ مسائل صرفاً تئوریک رفته اند و باید مباحث نظری و عملی را توأم کنند. باید در دانشگاه ها بویژه دانشگاه های بزرگ چالش های معماری مطرح شود و برای آنها راهکار پیشنهاد کنند. اعتقاد دارم حتی می توان معماران تجربی را در دانشگاه ها آموزش داد و بعد از طی کردن دوره لازم برای آنها مدرک معماری صادر کرد.

وی با بیان اینکه تهران می تواند الگوی سایر شهرها باشد، افزود: در موضوع معماری و مصالح مورد استفاده باید به اقلیم ها توجه کرد. قطعاً با فن آوری های مدرن می توان معماری ایرانی-اسلامی داشته باشیم. ما معادن سنگ بسیار خوبی داریم که شاید نظیر آن را نتوانیم در دنیا پیدا کنیم. بنابراین ابزار لازم برای معماری ایرانی-اسلامی مهیاست.

رضایی در پاسخ به سلیقه ای شدن کمیته های نما خاطر نشان کرد: تعداد افراد در کمیته های نما به هر حال باعث ایجاد سلیقه های مختلف می شود. بهتر است چک لیستی تهیه شود و بر اساس آن اعضای کمیته ها نظر خود را اعمال کنند. امیدوارم در آینده کمیته های نما به صورت سیستماتیک بر اساس آیتم های مشخص عمل کنند و وحدت رویه داشته باشند.

معماری ایرانی - اسلامی در بناها و عمارت های غربی

کشورمان ساخته شده‌اند. به گفته بسیاری از کارشناسان، فضای آرامش بخش، دلنشین و معنوی این بناهای اسلامی- ایرانی و استفاده از رنگ‌های شاد آبی و سبز این اماکن اغلب معماران و هنرمندان را در سراسر جهان به سوی خود جلب و آن‌ها را وادار به تقلید از هنر و سبک معماری اسلامی می‌کند.

برای مثال، صحن ورودی برج‌های جهانی که ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ توسط دو هواپیمای ربه شده با خاک یکسان شد، از جمله مهم‌ترین تلفیق‌های معماری اسلامی و غربی به شمار می‌رود. به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران این حوزه، محوطه مقابل برج‌ها دقیقاً نسخه‌ای از صحن‌های شهر مکه، مقدس‌ترین مکان مذهبی مسلمانان جهان است که به شکل ظریفی طراحی و ساخته شده‌است. مرکز تئاتر آلکازار در سانفرانسیسکو نیز از جمله بناهای وسیع و پر زرق و برقی است که طراحی و ساخت آن با الهام از معماری اسلامی- ایرانی صورت گرفته.

در بسیاری از شهرها و کشورهای اروپایی مثل ونیز و اسپانیا عمارت‌ها و بناهایی را می‌توان دید که تحت تاثیر دانش و معماری اسلامی- ایرانی طراحی و ساخته شده‌اند. استفاده از تکنیک پردازش نور در مساجد و عمارت‌های مذهبی اسلامی- ایرانی یکی دیگر از مواردی است که هنرمندان غربی با الهام از آن به طراحی و ساخت فضایی امن، راحت، آرامش‌بخش و پرنسور می‌پردازند، قابلیتی که به اعتراف بسیاری از معماران بین‌المللی، در هیچ یک از سبک‌های معماری شرقی و غربی دیده نشده است.

است. در ایران هم مثل مکان‌های دیگر، معماری هنری وابسته به زندگی است. معمار ایرانی بلندای درگاه را به اندازه بالای مردم می‌گرفته و رزون و روشن‌اند را چنان می‌آراسته که فروغ خورشید و پرتو ماه را به اندازه دلخواه به درون سراسر می‌آورد. پهنای اتاق خواب به اندازه یک بستر است و افراز طاقچه به اندازه‌ای است که نشسته و ایستاده به آسانی در دسترس باشد و از طرفی تالار که مخصوص مهمان است به اندازه‌ای پهناور و باشکوه بوده که شایسته پذیرایی باشد.

معماران ایرانی تلاش می‌کردند مصالح مورد نیاز خود را از نزدیک‌ترین نقاط ممکن به‌دست آورند و ساختمان‌ها را چنان می‌ساختند که نیازمند به مصالح جاهای دیگر نباشد و تنها به خود اکتفا کنند. به این ترتیب کار ساخت‌وساز با شتاب بیشتری انجام می‌شد و ساختمان با طبیعت پیرامون خود سازگارتر بود و هنگام بازسازی و نوسازی نیز همیشه مصالح در دسترس است. نیارش به دانش ایستایی، فن ساختمان و مصالح‌شناسی گفته می‌شود. معماران به نیارش ساختمان بسیار توجه می‌کردند و آن را از زیبایی جدا نمی‌دانستند. آنها به تجربه به اندازه‌هایی برای پوشش‌ها و دهانه‌ها و جزها دست یافته بودند که همه بر پایه نیارش به دست آمده بود.

کلیه بررسی‌ها و کاوش‌های باستان‌شناسی حکایت از آن دارد که سابقه معماری ایران به حدود هزاره هفتم قبل از میلاد می‌رسد. از آن زمان تاکنون پیوسته این هنر در ارتباط با مسایل گوناگون، به ویژه علل مذهبی، توسعه و تکامل یافته‌است.

معماری ایران دارای ویژگی‌هایی است که در مقایسه با معماری سایر کشورهای جهان از ارزشی ویژه برخوردار است. ویژگی‌هایی چون طراحی مناسب، محاسبات دقیق، فرم درست پوشش، رعایت مسایل فنی و علمی در ساختمان، ایوان‌های رفیع، ستون‌های بلند و بالاخره تزئینات گوناگون که هر یک در عین سادگی معرف شکوه معماری ایران است.

تاثیر معماری ایرانی - اسلامی بر غرب

به اعتراف بسیاری از معماران و هنرمندان برجسته جهان، سبک معماری اسلامی- ایرانی یکی از الهام‌بخش‌ترین منابعی است که این افراد برای ارائه آثار هنری خود در گوشه و کنار جهان همواره به آن مراجعه کرده‌اند. نفوذ نقش‌ها، طرح‌ها و معماری اسلامی، شرقی، اسلامی- ایرانی در بناها و عمارت‌های غربی در یکی، دو دهه گذشته چنان زیاد است که توجه بسیاری از صاحب‌نظران این حوزه را به خود جلب کرده است.

براساس گزارشی که جان‌اتان کوریل درباره تاثیرپذیری معماری غربی از معماری اسلامی- ایرانی در نشریه «سانفرانسیسکو کرونیکل» نوشته است بسیاری از بناها و عمارت‌های کشورهای غربی، به ویژه در ایالات متحده، با الهام گرفتن از طراحی و سبک معماری اسلامی- ایرانی در مساجد و مکان‌های مذهبی

دارد بلکه از نظر تنوع، پهنه وسیعی را در بر می‌گیرد.

عناصر طراحی در معماری ایرانی

عناصر طراحی نیز در معماری ایرانی از قدمتی ۳ هزار ساله برخوردار است. این عناصر از تالار گوردخمه‌ها گرفته تا سقف چهارطاقی‌ها و چهارایوانی‌ها همواره در دوران‌های مختلف حضور داشته و تاثیرگذاری خود را در زندگی امروز نیز حفظ کرده‌اند. در واقع معماری ایرانی دارای استمراری بوده که هر چند بارها بر اثر کشمکش‌های داخلی و هجوم‌های خارجی دستخوش فترت یا انحراف موقتی شده، با این همه به سبکی دست یافت که با هیچ سبک دیگری اشتباه نمی‌شود. در ایران معماری آثار تاریخی در عین اینکه دارای مفهوم و هدف دینی و آیینی است، مانند سایر نقاط جهان وابسته به عواملی چون اقلیم، مصالح موجود، فرهنگ منطقه، فرهنگ همسایه، دین و باور و بانی بناست.

مهم‌ترین اصول معماری ایرانی را «درون‌گرایی»، «پرهیز از بیهودگی»، «مردم‌محوری»، «خودبستگی» و «نیارش» دانسته‌اند. یکی از باورهای مردم ایران زندگی شخصی و حرمت آن بوده که این امر به گونه‌ای معماری ایران را درون‌گرا ساخته است. معماران ایرانی با سامان‌دهی اندام‌های ساختمان در گرداگرد یک یا چند میان‌سرا، ساختمان را از جهان بیرون جدا می‌کردند و تنها یک هستی این دو را به هم پیوند می‌داد. همچنین در معماری ایران تلاش می‌شده کار بیهوده انجام نشود و از اسراف پرهیز می‌کردند. مردم‌محوری به معنای رعایت تناسب میان اندام‌های ساختمانی با اندام‌های انسان و توجه به نیازهای او در کار ساختمان‌سازی

یکی از برجسته‌ترین هنرهای ایرانی چه قبل و چه پس از ورود اسلام به ایران معماری منحصر به فرد آن است. این معماری دارای ویژگی‌های خاصی است که از مهم‌ترین جاذبه‌ها و کشش‌های گردشگران داخلی و خارجی است.

منطق ریاضی در معماری ایرانی - اسلامی

در معماری ایرانی، با وجود خصیله‌ی چون تناسب و زیبایی سر درها و گنبدها و ایوان‌ها خصلتی که بیشتر شایسته بررسی است، منطق ریاضی و عرفانی آن است. درونگرایی و گرایش معماران ایرانی به سوی حیاط‌ها، پادیاواها، گودال باغچه‌ها، هشتی‌ها و کلاه فرنگی‌ها که شبستان‌ها را گرداگرد خود گرفته است، از دیرباز جزء منطق ایرانی بوده است.

پیش از این که تخت جمشید ساخته شود، صدها ایوان و شبستان با ستون‌های چوبی و سنگی در سراسر جهان متمدن آن روز ساخته شده بود، ولی نخستین بار در تخت جمشید می‌بینیم که ستون‌ها تا آخرین حد ممکن از هم فاصله گرفته‌اند با این که در بعضی از معابد کهن خارج از ایران (مثلاً مصر) فاصله دو ستون چیزی نظیر قطر آن‌ها بلکه اندکی کمتر است. از امتیازات معماری ایرانی این است که هرگز از مکان هندسی همگن برای پوشش استفاده نشده و اصطلاحات و نام چفدها (قوس) و طاق‌ها و گنبدها در زبان فارسی پیداست که بیشتر به شکل بیضی توجه داشته‌اند.

معماری در ایران بیش از ۶۰۰۰ سال تاریخ پیوسته دارد. این معماری نه تنها فراتر از مرز جغرافیایی ایران امروزی نمودی بارز

مجله ساختمانات

مدیر مسئول مجله ساختمان و دبیر کمپین: سعید ظریف
دبیر اجرایی کمپین: محمد حسین فرخیان
مدیر بازرگانی: مسعود جواد
مدیر فنی: امید یزدی
کارشناس دبیرخانه کمپین: میلاد بهادری، بهاره کاظمی،
شیمای گلچین مقدم، سیده پورمقدم، محبوبه حسینی
همکاران تحریریه: سجاد موسوی، نسا هدیدی، شهلا روشنی

نشانی دفتر مجله و دبیرخانه کمپین: تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از بزل
سیدخندان، کوچه خیرمندی، ساختمان صما (پلاک ۲۷)
تلفن: ۰۲۱ - ۲۲ ۸۵ ۳۵۰

www.samair.ir

The aesthetics of architecture are no longer limited

سایتال ساخت

SAYTAL SAKHT

مهندسی و اجرای نما

Tel: +98 (021) 85504
Instagram: Saytal Sakht
Website: www.saytal.com

No.16, Hassan Saif St, Dadman Blvd,
Shahrak-e Gharb, Tehran, IRAN.

NEMACHIN BRICK

MANUFACTURER GROUP

گروه کارخانجات آجر نماچین
بزرگترین تولید کننده انواع آجر نما
اولین و تنها تولید کننده نماهای خشک آجری مدرن
با بیش از ۱۰۰۰ مدل آجر

تولید کننده انواع نماهای آجری با قابلیت نصب خشک،
- خواص عایقی صوت و حرارت
- امکان استفاده به عنوان نمای جانبی برای کاهش اتلاف انرژی
- کلاس‌های قیمتی متفاوت

پانل‌های آجرچینی شده
- دوقطعه جایگزین چهل قطعه در متر مربع
- کاهش وزن نما
- کاهش ضایعات
- کاهش هزینه و زمان نصب

نماهای آجری بزرگ
- ابعاد مختلف با قابلیت ترکیب ابعادی
۹۰۰x۱۵۰، ۶۰۰x۳۰۰، ۸۰۰x۴۰۰، ۹۶۰x۱۲۰
- دیواره باران
۴۸ کیلوگرم در هر متر مربع

پانل‌های تراکوتا
- قابل استفاده در بلند مرتبه سازی و انبوه سازی
- ابعاد مختلف ۹۰۰x۴۵۰ تا ۲۵۰x۱۲۰۰
- دیواره باران
- بدنه دولایه
۳۰ کیلوگرم در هر متر مربع

Factory Add: 6Km Habib Abad Road., Esfahan
Tel: +9831 35493001-5
www.nemachinco.com

آدرس کارخانه: اصفهان، کیلومتر ۶ جاده حبیب‌آباد ، تلفن: ۰۵۱-۳۵۴۹۳۰۰۱-۹۸۳۱